

Veileder landskapsbilde

Detaljreguleringplan E6 Olsborg-Heia, delstrekning 1 Solør-Skardelva

Innhold

Prosjektinformasjon.....	1
INTRODUKSJON	2
Om veilederen	2
LANDSKAPSBILDET	3
ENDRINGER I LANDSKAPSBILDET	3
Landskapsrom 1 - Små tettsteder med jordbruksarealer – Profil 6800 – ca. 9180	3
Olderbekken	3
Landskapsrom 2 - Frodige felter med bjørk/ furu langs vann/ elv/ myr – Profil ca. 9180-12040.....	4
Massetak Vårmo	5
Andre endringer i landskapsbildet	6
Landskapsrom 3 - Små tettsteder med jordbruksarealer - Profil ca. 12040 – 15000	7
Andre endringer i landskapsbildet	7
Landskapsrom 4 - Frodige områder med fjell i dagen -Profil ca. 15000 – 15550	8
Andre endringer i landskapsbildet	8
Generelle tiltak:	9

Prosjektinformasjon

Vegnummer: E6 – Olsborg - Heia

Plantype: Reguleringsplan

Prosjektnummer: 503609

Prof-nummer: O:\PROF\Tromsø\19EV00006R_0010

Sveis: 2014041399

Oppdragsgiver: Statens vegvesen, Vegavdeling Troms

Planprosessleder: Martha Kårevik Stalsberg, martha.karevik.stalsberg@vegvesen.no, +47 75552751

Landskapsarkitekt: Linn Jørgensen, linn.jorgensen@vegvesen.no, +47 41085657

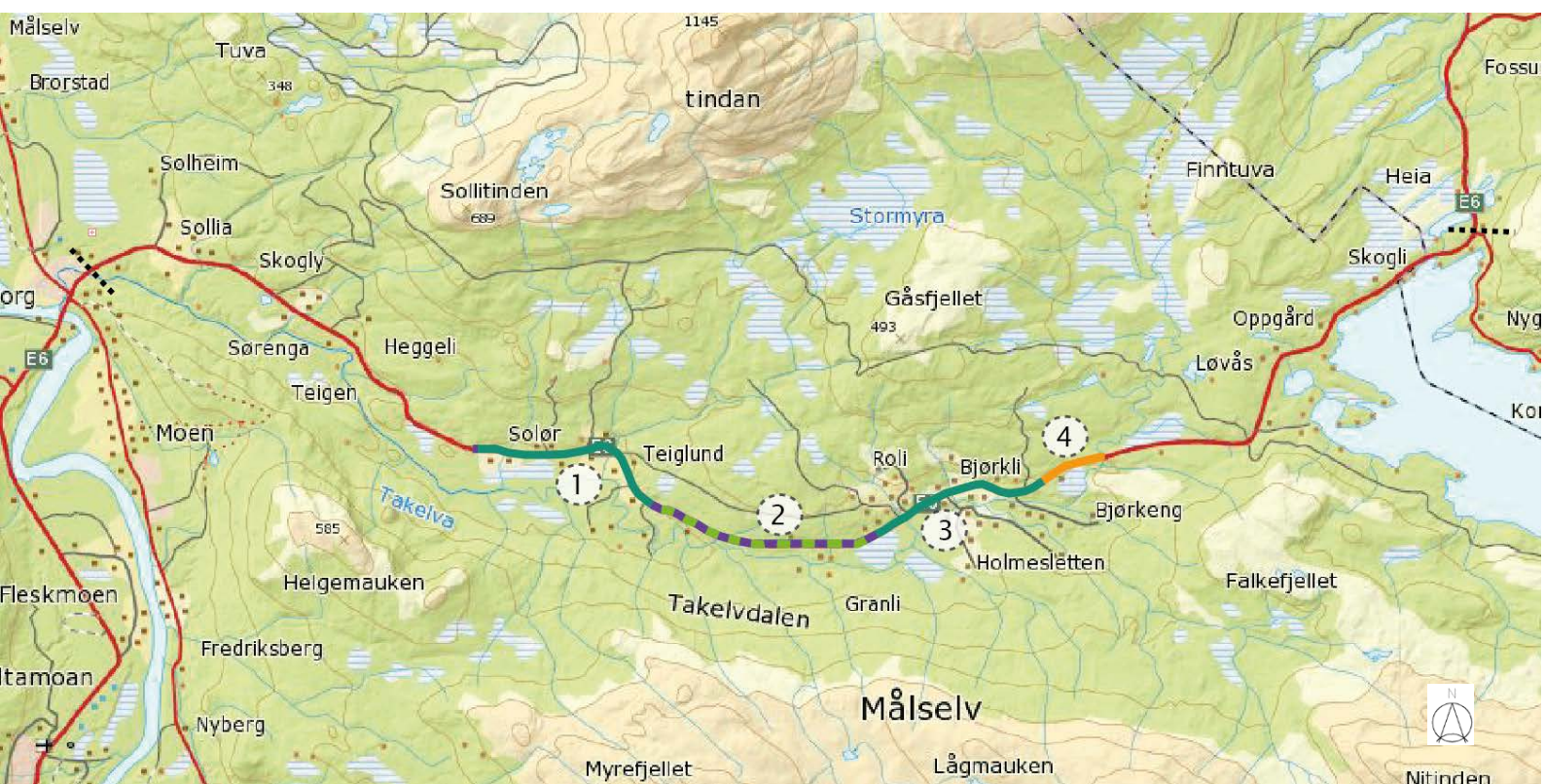
Vedtatt: 09.03.2016 KS-sak 28/2016

INTRODUKSJON

Om veilederen

Veileder for landskapsbilde er en rapport tilhørende detaljreguleringsplan E6 Olsborg–Heia, delstrekning 1 Solør–Skardelva.

Denne veilederen er et dokument utarbeidet i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan for E6 Olsborg – Heia – delstrekning 1. Den gir en beskrivelse av omfang og konsekvens, hvordan landskapets kvaliteter endres som følge av vegtiltaket og hvordan tiltaket er tilpasset landskapet sett fra omgivelsene og vegen. Veilederen gir også anbefalinger og beskriver tiltak som vil redusere de negative konsekvensene av vegtiltaket, samt tiltak som vil gi landskapsbildet eller reiseopplevelsen en positiv verdi.

Kart med oversikt over de ulike landskapsrommene i delstrekning 1. Kilde: norgeskart.no

LANDSKAPSBILDET

Det nye veganlegget vil i hovedsak bli liggende i samme trasé som eksisterende veg og medfører derfor ikke store inngrep i «urørt» natur. Økt vegstandard og vegbredde, samt ny GS-veg på deler av strekningen vil imidlertid forsterke eksisterende landskapsinngrep som fyllinger og skjæringer og dermed føre til endringer i landskapsbildet.

ENDRINGER I LANDSKAPSBILDET

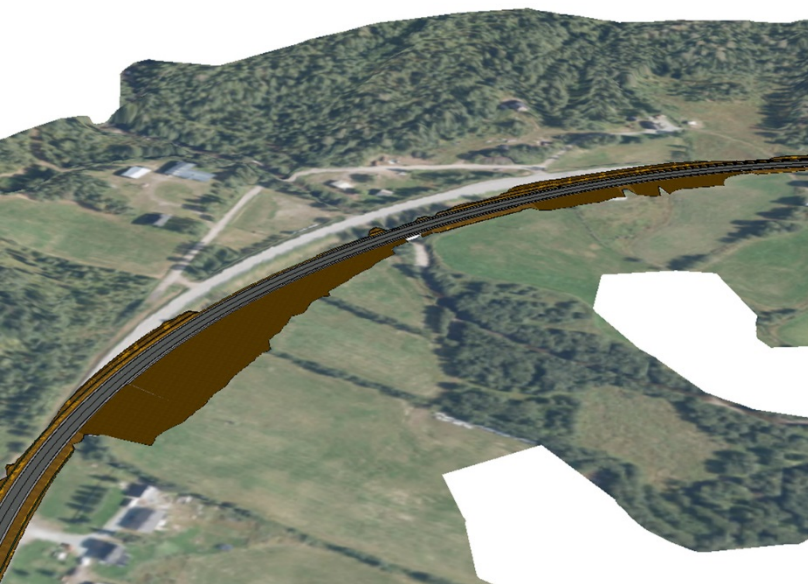

Landskapsrom 1 - Små tettsteder med jordbruksarealer – Profil 6800 – ca. 9180

Innenfor landskapsrom 1 skjer det største tiltaket i *omlegging av veg og bygging av ny bru ved Olderbekken*. Endringen strekker seg fra profil ca. 8200 til profil 8700.

Olderbekken

De mest synlige nærvirkningene er knyttet til fysisk, visuell og funksjonell endring av landskapet i tilknytning til vegen og dens sideareal. Vegstrekningen med gamle E6 skal fjernes og istandsettes til jordbruksareal. Asfalten på eksisterende veg freses bort før terrenget planeres og formes naturlig til eksisterende terreng. Toppjorda og undergrunnsmassene fra matjorda tas av fra arealet der den nye vegen skal ligge og benyttes til å etablere ny jordbruk på arealet gamle E6 lå på.

Illustrasjon: dagens situasjon med ny veg liggende med skråningsutslag.

Illustrasjon: framtidig situasjon, gammel veg er fjernet.

Nye E6 skal ligge på en fylling med helning 1:8 slik at jordbruk kan drives inn til vegen. Arealet mellom gammel og ny veg skal ha en helning på 1:8 ned mot grøften på nordsiden av nyvegen.

Den nye brua ved Olderbekken vil bli mellom 15 og 20 m lang. Utforminga av brua bør ha et spenn som gjør at den framstår luftig. Sidearealene skal avrundes til eksisterende terreng og elvekantvegetasjon bør beholdes.

Landskapsrom 2 - Frodige felter med bjørk/ furu langs vann/ elv/ myr – Profil ca. 9180- 12040

Innenfor landskapsrom 2 skjer det største tiltaket fra profil 8900 til 9400 der det etableres et *midlertidig massetak*.

Det midlertidige massetaket innebærer et nytt inngrep i naturen og vil gi både fysiske og visuelle endringer i landskapsbildet. Massetaket skal skjules best mulig i driftsfasen. Som avbøtende tiltak skal det bevares et skjermende vegetasjonsbelte sør for uttaksområdet. Vegetasjonsbeltet skal være minimum 15 m bredt.

Det skal lages en anleggsveg inn ved profil ca. 9300, der vegen vil skjules fra vest i en naturlig terrengformasjon, og fra øst ved hjelp av vegetasjonsbeltet.

Fjernvirkningen fra massetaket anses å bli liten i anleggsfasen. Det skal sørges for at inngrepet er mest mulig skjult i siktlinjene fra boligene sør for vegen, slik at også nærvirkningen vil dempes under drift. Når massetaket ikke lengre drives, må såret i landskapet utbedres med istandsetting. Det er utarbeidet en driftsplan i forbindelse med reguleringsplan som viser prinsipper for istandsetting. Det skal utarbeides en mer detaljert driftsplan med en etappevis uttaksplan og en istandsettingsplan i tråd med Direktoratet for mineralforvaltnings driftsplanveileder i forbindelse med konkurransegrunnlaget.

Istandsettingsplanen skal vise revegetering og terrengforming av området. Det skal legges vekt på revegetering med eksisterende frøbankjord, og at terrenget skal ha naturlige overganger mot eksisterende terreng.

En riktig istandsetting vil føre til at massetaket ikke vil ha en negativ virkning på landskapsbilde etter endt drift.

Andre endringer i landskapsbildet

Deponi Vårmo

I området ved profil 9400 vil det etableres et midlertidig deponi i et myrområde. Myrmassene graves bort og toppmasser samt dypereliggende masser sidelagres hver for seg. Deponiet benyttes til lagring av steinmasser. Under drift av det midlertidige deponiet vil nærvirkningen av inngrepet ha en negativ konsekvens for landskapsbildet. Det er likevel ingen boliger i området som vil få direkte utsyn til området.

Etter endt drift skal området istandsettes til naturmark. De sidelagrede myrmassene kan benyttes til å naturlig revegetere området. Det skal i forbindelse med konkurransegrunnlaget utarbeides en istandsettingsplan for det midlertidige deponiet. Istandsettingsplanen skal sørge for at det midlertidige deponiet ikke får negative konsekvenser for landskapsbildet etter endt drift.

Skjæring

Mellom profil 9400–10220 vil dagens skjæring bli særlig høyere og lengre enn den er i dag. Endringen vil ha en negativ konsekvens for landskapsbildet og reiseopplevelsen.

Det bør sprenges en bred grøft slik at en kan tilbakefylle og legge til rette for etablering av vegetasjon og eventuelt vegetasjonsnisjer som kan den dempe den visuelle virkningen av skjæringen noe.

Kjettingplass

Dagens kjettingplass ved profil 10970 flyttes til profil 10100. Den nye kjettingplassen vil bli liggende på dagens veg, samtidig som ny E6 flyttes nordover i dette punktet. Her skal deler av dagens E6 nyttes som adkomstveg til hytte sør for E6. De deler av dagens veg som ikke skal brukes til dette formålet skal istandsettes. Terrenget planeres og avrundes naturlig til eksisterende terreng. Området revegeteres.

Området ved den gamle kjettingplassen skal istandsettes. Asfalten freses bort og terrenget planeres og formes med en naturlig overgang til eksisterende terreng. Toppmassene fra området ved den nye kjettingplassen kan benyttes til å revegetere den gamle kjettingsplassen.

Landscapsrom 3 - Små tettsteder med jordbruksarealer - Profil ca. 12040 – 15000

Andre endringer i landskapsbildet

Kulvert

Det skal lages en kulvert ved profil 12050 som skal benyttes av både myke trafikanter og landbrukskjøretøy. Terrenget rundt kulverten skal være godt tilpasset omgivelsene rundt.

Fururekke

Så mye som mulig av fururekken ved profil ca. 12950 skal forsøkes å bevares. Fururekken har ikke en stor naturverdi, men er et fint estetisk innslag langs strekningen.

Gang- og sykkelveg

Gang- og sykkelvegen vil strekke seg fra profil 12040 til 14280.

Da den gamle vegen blir brukt som gang- og sykkelveg vil ikke gs-vegen føre til nye inngrep i landskapet på nordsiden av vegen.

Gang- og sykkelvegen og vegen vil være adskilt. Arealet mellom veg og gang- og sykkelvegen vil variere i bredde fra opptil 10 m til helt intill vegen i områder med arealknapphet.

Gang- og sykkelvegen vil knytte seg på en eksisterende adkomstveg i sør og en eksisterende skogsveg i øst. Å få et mer sammenhengende nett for de myke trafikantene vil tilføre området en ny positiv verdi.

Landskapsrom 4 - Frodige områder med fjell i dagen - Profil ca. 15000 – 15550

Andre endringer i landskapsbildet

Deponi profil 15100

Det midlertidige deponiet skal istandsettes etter endt drift.

Stopp-plassen ved Skardelv bru

Dagens stopp-plass ved profil 15500 skal opprettholdes og videreutvikles. Stopp-plassen vil med enkle tiltak kunne styrke reiseopplevelsen langs traséen. Stopp-plassen skal utformes enkelt og funksjonell og i harmoni med landskapet. Utformingen skal følge prinsippene om universell utforming.

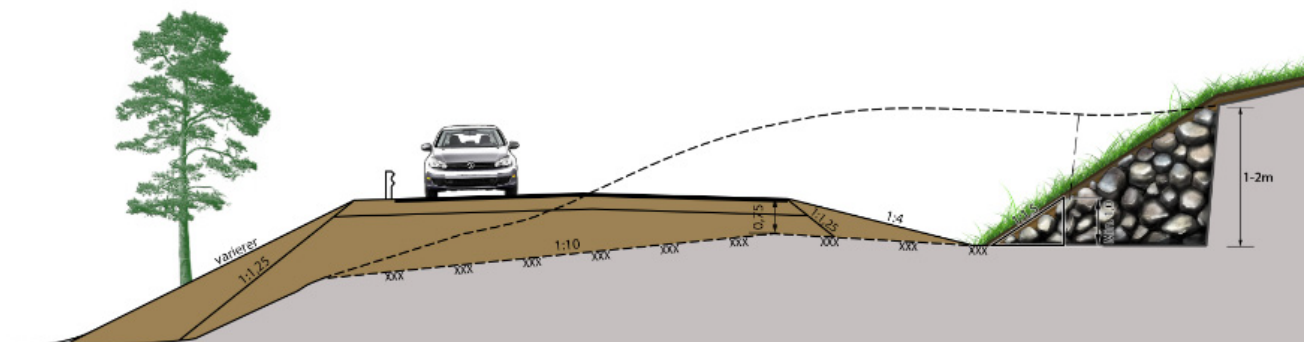
Generelle tiltak:

Fjellskjæringer:

Flere steder vil fjellskjæringene bli høyere og lengre enn i dag. For å unngå en stiv og kunstig form skal det legges til rette for variasjon i fjellskjæringene. Der forholdene ligger til rette for det skal det brukes et åpent profil med 5–8 m vegggrøft, sikkerhetssone fra skulder til fjellskjæring. I hovedsak skal det sprenges med helning 10:1.

Der det vil komme lavt berg (fjellskjæringer som ville bli lavere enn 2 m) skal fjellkjæringen tilbakefylles og revegeteres, slik at det unngås visuelle sår i terrenget.

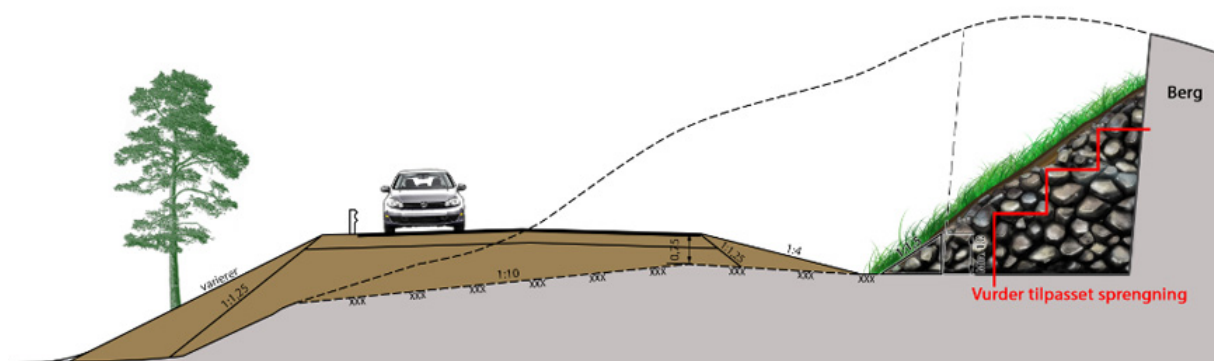
Prinsipp for lav fjellskjæring - tilbakefylling og revegetering

Illustrasjon: Nikola Mladenovic – Statens vegvesen.

Der forholdene ligger til rette for det skal det ved fjellskjæringer over 2 m sprenges en bredere vegggrøft som gir rom for tilbakefylling.

Prinsipp for høyere fjellskjæring - tilbakefylling og revegetering

Illustrasjon: Nikola Mladenovic – Statens vegvesen.

Tilbakefyllingene skal ikke være brattere enn 1:1,5 slik at vegetasjon skal kunne etablere seg, og kan være opp til 3 m høye – avhengig av hvor god plass en har til rådighet.

Stiger terrenget veldig og skjæringen vil bli svært høy ved å sprengre bredere skal smalere grøft velges.

Fjellskjæringene skal avrundes i toppen mot eksisterende terreng.

Fyllinger:

Hovedprinsippet er at alle fyllingsskråninger skal ha minimum helning 1:4, maksimum 1:2 ved arealknapphet, innenfor sikkerhetssonen i fallende terreng. I stigende terreng skal jordskjæring generelt møte eksisterende terreng raskest mulig. Det vil si en helning 1:2–1:3 fra grøftebunn og ut.

Fyllingene skal ha en naturlig form med god avslutning mot eksisterende terreng.

Fyllingsskråninger i jordbruksarealer skal som hovedprinsipp ha en helning på 1:8, maksimum 1:7.

Rekkverk:

Det skal tilstrebes gjennomgående likt rekkverk på hele strekningen. Dersom ikke alt rekkverk fra dagens anlegg skal byttes skal det fortsettes med w-skinne med trestolper. Hvis alt skal byttes skal rørrekkverk benyttes.

Utforming/ plassering av stikkrenner:

Plassering av inn- og utløpskonstruksjoner tilpasses etter forholdene på stedet. Røret skal ikke bli hengende i lufta og stikke ut fra terrenget.

Revegetering:

Det er frodig skog langs store deler av vegstrekningen. Frodigheten gjør at de stedlige forholdene legger godt til rette for metoden *naturlig revegetering* fra stedlige toppmasser. Metoden vil sørge for at det nye landskapet vil få tilbake mest mulig av den variasjonen man finner i naturen rundt anlegget og at synligheten av veginngrepet med tiden vil viskes ut.

Som hovedprinsipp skal det naturlig revegeteres langs hele vegtraseen. Dersom det er behov for planting og tilsåing, skal det benyttes stedegne arter og lokale frøblandinger.

Naturmark – Det øverste jordlaget på 10–30 cm skaves av. Hovedprinsippet er at massene sidelagres i et midlertidig anleggsbelte langs traseen. Der dette ikke er mulig skal massene kjøres til et midlertidig deponi før de legges tilbake på toppen når nytt terreng er ferdig formet.

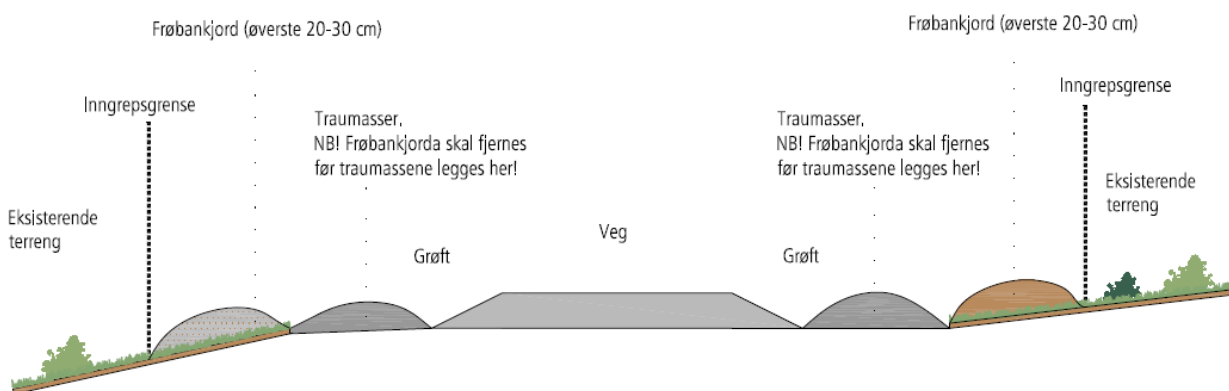
Myrmasser – Toppmassene tas av og skilles fra dypereliggende myrmasser. Massene sidelagres eller kjøres til et midlertidig deponi. Før en myrmasse fra dypere lag til overs kan disse brukes til å blandes med toppmasser fra naturmark.

Matjord – Massehåndteringen er særlig utfordrende der prosjektet berører dyrket mark. Også i områder med matjord skal det revegeteres. Topplaget skal tas nøyaktig av (omtrent 0–40 cm) og skal ikke blandes med underliggende jord med lavere moldinnhold. Underliggende lag med god struktur og rotutvikling (omtrent 80 cm) tas også av. Massene sidelagres på duk. Det må ikke være fare for at matjorda og jord infisert av uønskede arter blandes med andre jordmasser.

Skogmark på fjellgrunn – Massene som avdekkes før sprenging skal lagres separat.

Ved rensk / avtakning av jord i framtidige fjellskjæringer kan man få tilgang til verdifulle toppmasser av skogsjord. Disse bør om mulig mellomlagres rett før eller rett etter den kommende skjæringen slik at de ikke kjøres bort og går tapt.

PRINSIPPER FOR AVTAKING OG MELLOMLAGRING AV FRØBANKJORD

Det er i planområdet ikke registrert fremmede arter i Artsdatabanken, eller ved våre egne befaringer. Om fremmede arter skulle bli funnet i forbindelse med senere planfaser skal ikke de fremmede artene benyttes

til revegetering, og spredning av disse artene skal unngås.

Når det revegeteres skal det tas hensyn til beitende dyr langs vegen. Det skal i forbindelse med konkurransegrunnlaget vurderes hvorvidt naturlig revegetering kan bli et problem i områder med mye rein. Det kan vurderes å heller legge en smal stripe som gruslegges for å hindre reinbeite tett inntil vegen, eventuelt om andre tiltak er aktuelle i disse områdene.

Rigg og marksikring:

Det skal i konkurransegrunnlaget utarbeides en rigg- og marksikringsplan som avsetter tilstrekkelig areal til marksikring, massehåndtering, massedeponi og riggområder.

Det skal i konkurransegrunnlaget utarbeides en istandsettingsplan for riggområdene.

Utforming og detaljering på stopplommer:

Detaljering med tanke på behov og oppholdskvaliteter utarbeides i forbindelse med konkurransegrunnlaget.

Utforming / plassering av belysning:

Belysning vil forekomme på gang- og sykkelveg og kjettingplass, fra profil 12250–14300. Det skal utarbeides belysningsplan i konkurransegrunnlaget. Belysningen skal være nøktern. Valg av armaturer skal ha slektskap med eksisterende.

Murer:

Dersom det skal benyttes murer i anlegget anbefales bruk av naturstein.

Statens vegvesen
Region nord
Ressursavdelingen

Tlf: (+47 915) 02030
firmapost-nord@vegvesen.no

vegvesen.no

Trygt fram sammen